

Hålogaland lagmannsrett - LH-2017-144441

Instans	Hålogaland lagmannsrett - Dom
Dato	2018-02-07
Publisert	LH-2017-144441
Stikkord	Strafferett. Foretaksstraff. Ulovlig fangst. Havressurslova § 61 og § 65, jf. § 4, jf. § 16, jf. forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe § 5, jf. § 1. Straffeloven § 27 og § 28.
Sammendrag	En russisk skipper og et latvisk rederi ble domfelt for ulovlig fangst av snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel i vernesonen ved Svalbard. Fangsten var forsettlig og foretatt uten tillatelse fra norske myndigheter. Det hadde for straffbarheten ingen betydning hvorvidt Svalbardtraktatens likebehandlingsprinsipp gjaldt i dette området, idet traktaten i seg selv ikke etablerer fangstrettigheter i strid med lovlig forbud. Lagmannsretten kom til at snøkrabben var en sedentær art, som kyststaten i henhold til havrettskonvensjonen art. 77 nr. 4 har eksklusiv rett til å utnytte. Det forelå heller ingen rettsuvitenskap, jf. straffeloven § 26. Bot til skipperen ble satt til 40 000 kroner, foretaksstraff overfor rederiet til 150 000 kroner og inndragning til 1 mill. kroner.
Saksgang	Øst-Finnmark tingrett TOSFI-2017-57396 - Hålogaland lagmannsrett LH-2017-144441 (17-144441AST-HALO).
Parter	I Fullstendig anke. Siktet [rederi] (advokat Hallvard Østgård) mot Påtalemyndighet Troms og Finnmark statsadvokatembeter (Førstestatsadvokat Lars Fause).II Fullstendig anke. Siktet A (advokat Hallvard Østgård) mot Påtalemyndighet Troms og Finnmark statsadvokatembeter (Førstestatsadvokat Lars Fause).
Forfatter	Førstelagmann Monica Hansen Nylund, lagdommer Pål Morten Andreassen og sorenskriver Siri Vigmostad. Meddommere: elektroinstallatør Halgeir Ringjord, rådgiver/prosjektleder Hilde Grimstad, økonomikonsulent Gry Agnete Berglund Brandvoll og programleder André Løvik.

Saken gjelder fangst av snøkrabbe på kontinentalsokkelen i vernesonen ved Svalbard.

[rederi] er et latvisk rederi som driver krabbefangst. Rederiet eier fartøyet [fiskefartøy] og to andre fartøyer som er utstyrt for krabbefangst.

A er 44 år og bor i X. Han arbeidet som skipper hos [rederi], men har vært arbeidsledig siden april 2017.

Den 20. januar 2017 utstedte politimesteren i Finnmark, med hjemmel i havressurslova § 61, jf. straffeloven § 27, og havressursloven § 65, forelegg mot rederiet pålydende bot på 150.000 kroner og inndragning på 1.000.000 kroner. Politimesteren utstedte samtidig forelegg mot A, pålydende bot på 50.000 kroner. Grunnlaget for forelegget var ulovlig fangst av snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel i vernesonen ved Svalbard.

Verken rederiet eller skipperen vedtok forelegget.

Skipperen ble med grunnlag i det ikke-vedtatte forelegget, satt under tiltale ved

Øst-Finnmark tingrett for overtredelse av:

I Havressursloven § 61

Hvoretter den som med vilje eller aktlaust bryt foresegner som er fastsette i eller i medhald av § 16 andre ledd, vert straffa med bøter, jf. § 64. 3. ledd

Jfr. § 4 Stadleg verkeområde

Hvoretter lova gjeld på norsk fartøy, på norsk landterritorium unntake Jan Mayen og Svalbard i norsk sjøterritorium og indre farvatn, på den norske kontinentalsokkelen og i område oppretta med heimel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone §§ 1 og 5.

Jfr. Lov om vitenskaplig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster § 1

Hvoretter denne lov gjelder vitenskapelig utforskning av havbunnen og grunnen under denne og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster i indre norsk farvann, på norsk sjøterritorium1 og på kontinentalsokkelen. Med kontinentalsokkelen menes havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områder som strekker seg ut over norsk sjøterritorium gjennom hele den naturlige forlengelse av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen, men ikke kortere enn 200 nautiske mil fra grunnlinjene som sjøterritoriets bredde er målt fra, likevel ikke utover midtlinjen i forhold til annen stat med mindre annet følger av folkerettens regler for kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil fra grunnlinjene eller overenskomst med vedkommende stat.

Jfr. § 16, 2. ledd bokstav c

Hvoretter departementet kan fastsetje forskrifter om gjennomføring av hausting, mellom anna om forbod mot hausting i visse område, av visse artar eller med visse reiskapar

Jfr. Forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe § 5, jf. § 1

Hvoretter det er forbud for norske og utenlandske fartøy å fangste snøkrabbe i norsk sjøterritorium og indre farvann og på den norske kontinentalsokkelen.

Grunnlag:

Fra søndag 15. januar 2017 kl. 10:50 UTC, på norsk kontinentalsokkel i på sentralbanken i posisjon 7433, 1N-03541.4E, startet fiskefartøyet [fiskefartøy] med A som kaptein, fangst etter snøkrabbe ved å sette snøkrabbeteiner i sjøen, tross for at de ikke hadde dispensasjon fra norske myndigheter til å fangste krabbe på norsk kontinentalsokkel. Det ble satt til sammen 13 lenker med til sammen 2594 teiner, frem til KV-Svalbard foretok inspeksjon av fartøyet mandag 16. januar 2017 kl. 08:20 UTC.

II Kystvaktloven § 36 første ledd bokstav a

for å ha unnlatt å følge ordre gitt av Kystvakten

Jfr. Kystvaktloven § 29, 2. ledd

Hvoretter Kystvakten kan pålegge ansvarshavende på fartøy å stanse fiske eller fangst og trekke trål eller annet redskap.

Grunnlag:

Mandag 16. januar 2017 kl 10:20 UTC på norsk kontinentalsokkel i på sentralbanken i posisjon 7515.7N-

03647.6E, som kaptein på fiskefartøyet [fiskefartøy] ble han pålagt av Kystvakten å ta opp samtlige teiner som var satt ut, jfr. Pkt. 1, noe han ikke etterkom.

Rederiet ble med grunnlag i det ikke-vedtatte forelegget, satt under tiltale ved

Øst-Finnmark tingrett for overtredelse av:

I Havressursloven § 61, jf. strl (2005) § 27

Hvoretter den som med vilje eller aktilaust bryt foresegner som er fastsette i eller i medhald av § 16 andre ledd, vert straffa med bøter, jf. § 64. 3. ledd

Jfr. straffeloven § 27. Straff for foretak

Når et straffebud er overtrådt av noen som har handlet på vegne av et foretak, kan foretaket straffes. Det gjelder som om ingen enkeltperson har utvist skyld eller oppfylt vilkåret om tilregnelighet, jf. § 20.1

Med foretak menes selskap, samvirkeforetak, 2 forening eller annen sammenslutning, enkeltpersonforetak, stiftelse, 3 bo eller offentlig virksomhet.

Straffen er bot. 4 Foretaket kan også fradømmes retten til å utøve virksomheten eller forbys å utøved den visse former, jf. § 56, og ilegges inndragning, jf. kapittel 13.

Jfr. Straffeloven § 28. Momenter ved avgjørelsen om at foretak skal ilegges straff. Ved avgjørelsen om et foretak skal straffes etter § 27, og ved utmålingen av straffen, skal det blant annet tas hensyn til

- a) straffens preventive virkning,*
- b) lovbruddets grovhet, og om noen som handler på vegne av foretaket, har utvist skyld,*
- c) om foretaket ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget lovbruddet,*
- d) om lovbruddet er begått for å fremme foretakets interesser,*
- e) om foretaket har hatt eller kunne ha oppnådd noen fordel ved lovbruddet,*
- f) foretakets økonomiske evne,*
- g) om andre reaksjoner som følge av lovbruddet blir ilagt foretaket eller noen som har handlet på vegne av det, blant annet om noen enkeltperson blir ilagt straff, og*
- h) om overenkomst med fremmed stat forutsetter bruk av foretaksstraff.*

Jfr. Havressurslovens § 4 Stadleg verkeområde

Hvoretter lova gjeld på norsk fartøy, på norsk landterritorium unnateke Jan Meyen og Svalbard, i norsk sjøterritorium og indre farvatn, på den norske kontinentalsokkelen og i område oppretta med heimel i lov 17. desember 1976 nr. 91 >om Norges økonomiske sone §§ 1 og 5.

Jfr. Lov om vitenskaplig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster § 1

Hvoretter denne lov gjelder vitenskapelig utforskning av havbunnen og grunnen >under denne og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster i indre norsk farvann, på norsk sjøterritorium1 og på kontinentalsokkelen. Med kontinentalsokkelen menes havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områder som strekker seg ut over norsk sjøterritorium gjennom hele den naturlige forlengelse av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen, men ikke kortere enn 200 nautiske mil fra grunnlinjene som sjøterritoriets bredde er målt fra likevel ikke utover midtlinjen i forhold til annen stat med mindre annet følger av folkerettens regler for kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil fra grunnlinjene eller overenkomst med vedkommende stat.

Jfr. § 16, 2. ledd bokstav c

Hvoretter departementet kan fastsetje forskrifter om gjennomføring av hausting, mellom anna om forbod mot hausting i visse område, av visse artar eller med visse reiskapar

jfr. Forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe § 5, jfr. § 1

Hvoretter det er forbudt for norske og utenlandske fartøy å fangste snøkrabbe i norsk sjøterritorium og indre farvann og på den norske kontinentalsokkelen.

Når et straffebud er overtrådt av noen som har handlet på vegne av et foretak, kan foretaket straffes.

Grunnlag:

Fra søndag 15. januar 2017 kl. 10:50 UTC, på norsk kontinentalsokkel i på sentralbanken i posisjon 7433.1N-03541.4E, startet fiskefartøyet [fiskefartøy] med A som kaptein, fangst etter snøkrabbe ved å sette snøkrabbeteiner i sjøen, tross for at de ikke hadde dispensasjon fra norske myndigheter til å fangste krabbe på norsk kontinentalsokkel. Det ble satt til sammen 13 lenker med til sammen 2594 teiner, frem til KV-Svalbard foretok inspeksjon av fartøyet mandag 16. januar 2017 kl. 08:20 UTC.

Sakene ble forent til felles behandling, og hovedforhandling ble holdt 4. mai 2017.

Øst-Finnmark tingrett avsa 22. juni 2017 dom med slik domsslutning:

I

A, født 0.0.1973, frifinnes for overtredelse av kystvaktloven § 36, første ledd bokstav a, jf § 29, annet ledd, tiltalens post II

II

A, født 0.0.1973, dømmes for overtredelse av havresursloven § 61, jf § 16, jf. forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe (For - 2014-12-19-1836) § 5, jf § 1 til en straff av bot på NOK 40.000,---førtitusen.

III

Selskapet [rederi], dømmes for overtredelse av havresursloven § 61, jf § 16, jf. forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe (For - 2014-12-19-1836) § 5, jf § 1, jf straffeloven (2005) § 27 til en straff av bot på NOK 150.000,---hundrefemtitusen.

IV

Selskapet [rederi], dømmes til å tåle inndragning til den norske stat med NOK 1.000.000,- - enmillion - jf havressursloven § 65.

V

Selskapet [rederi], dømmes til å erstatte sakens omkostninger med NOK 200.000,- tohundretusen.

[rederi] har anket over bevisbedømmelsen og lovanvendelsen under skyldspørsmålet. A har anket over bevisbedømmelsen og lovanvendelsen under skyldspørsmålet for forelegget post I. Ved lagmannsrettens beslutninger av 26. september 2017 ble ankene henvist til ankeforhandling.

Ankeforhandling ble holdt 17. og 18. januar 2018 i Tromsø. A møtte og ga forklaring. For rederiet møtte eier og styreleder Bs og ga forklaring. Det ble ført tre vitner og foretatt slik dokumentasjon som fremgår av rettsboken.

Aktor har i hovedtrekk anført:

Snøkrabben er en sedentær art, som lever på havbunnen, og som Norge i henhold til havrettskonvensjonen art. 77 nr. 4 har eksklusiv rett til å utnytte på egen kontinentalsokkel. Forskrift mot fangst av snøkrabbe gjelder på hele den norske kontinentalsokkelen, inkludert det området de tiltalte fangstet da de ble kontrollert i fiskerivernesonen ved Svalbard. Adgang til fangst krever særskilt tillatelse fra norske myndigheter, både for norske og utenlandske fartøyer, jf. forskriften § 1, og de tiltalte har handlet uten slik tillatelse. Begge de tiltalte har handlet forsettlig, og eventuell rettsuvidenhet var i det minste uaktsom, jf. straffeloven § 26. Vilårene for straffansvar er derfor oppfylt.

Svalbardtraktaten gjelder innenfor territorialfarvannet, dvs. til 12 nm, og ikke i områdene utenfor, herunder på kontinentalsokkelen. Traktaten må tolkes strengt etter sin ordlyd. Det foreligger ikke grunnlag for utvidende fortolkning, i den forstand at traktaten også gjelder for kyststatens rettigheter i vernesonen.

Forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe representerer uansett ikke et brudd på likebehandlingsprinsippet i Svalbardtraktaten art. 2 og 3. Norge har rett til å regulere fangst på hele kontinentalsokkelen, også innenfor traktatens anvendelsesområde, og forbudet er saklig begrunnet i behovet for kunnskap og bærekraftig forvaltning av en ny art i dette området. Forskriftens ordlyd er ikke-diskriminerende, idet all fangst er forbudt med mindre man har oppnådd tillatelse fra norske myndigheter. Det er ikke sannsynliggjort at praksis med

tildeling av tillatelser er brudd på likebehandlingsprinsippet. EU er tilbudt kvote på fangst av snøkrabbe, som ledd i et kvotebytte, men dette er ikke akseptert.

Aktor nedla slik påstand:

1. *A, f. 0.0.1973, dømmes for overtredelse av havressurslova § 61, jf § 4, jf § 16, jf. lov om undersjøiske naturforekomster av 21.06.1963 § 1, jf forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe av 19.12.2014 med senere endringer § 5 jf § 1 til en straff av bot på kr 40.000,-.*
2. *Rederiet [rederi], dømmes for overtredelse av havressurslova § 61, jf § 4, jf § 16, jf lov om undersjøiske naturforekomster av 21.06.1963 § 1, jf forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe av 19.12.2014 med senere endringer § 5 jf § 1, jf straffeloven (2005) § 27 og § 28 til en straff av foretaksbot på kr 150.000,-.*
3. *Rederiet [rederi], dømmes for overtredelse av havressurslova § 61, jf § 4, jf § 16, jf lov om undersjøiske naturforekomster av 21.06.1963 § 1, jf forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe av 19.12.2014 med senere endringer § 5 jf § 1 og havressurslova § 65 til inndragning av kr 1.000.000,- til fordel for statskassen.*

Forsvarer har i hovedsak anført:

Snøkrabben er ikke en sedentær art i henhold til havrettskonvensjonen art. 77 nr. 4, og omfattes derfor ikke av kyststatens eksklusive rett til å utnytte naturressursene på havbunnen. Forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe mangler derfor nødvendig hjemmel, og er ugyldig.

Subsidiært anføres at Svalbardtraktaten, og prinsippet om likebehandling, jf. art. 2 og 3, også gjelder i vernesonen ved Svalbard og på kontinentalsokkelen, dvs. i samme utstrekning som Norge hevder å ha suverene rettigheter. Det er ikke gjeldende folkerett å tolke bestemmelser om suverenitetsbegrensninger strengt eller innskrenkende. Uttrykket «*territoriale farvann*» i art. 2 og 3 må tolkes i lys av traktatens formål og den betydelige utviklingen av kyststatens rettigheter etter 1920, og kan ikke lengre begrenses til 12-mils grensen.

Forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe praktiseres åpenbart i strid med likebehandlingsprinsippet, når det utelukkende er norske fartøyer som har fått tillatelse til fangst siden forbudet ble innført. Det har derfor ikke selvstendig betydning at ordlyden i § 1 ikke diskriminerer ut fra nasjonalitet. Forskriften er «*i sin virkning*» ikke i tråd med Norges folkerettslige forpliktelser, og kan ikke lede til straffansvar for de tiltalte, jf. havressurslova § 6 og Rt-2014-272 avsnitt 49.

Under enhver omstendighet handlet de tiltalte i aktsom rettsuvidenhet, jf. straffeloven § 26. Skipperen var kjent med uenigheten mellom EU og Norge, men hadde grunn til å stole på lisensen som ble utstedt av latviske myndigheter, og den informasjonen han fikk fra rederiet. Dersom fangsten var straffbar, erkjenner rederiet at det er grunnlag for å idømme foretaksstraff. Eventuell inndragning må hensynta at det ikke foreligger noen fangstverdi, og at rederiet har gått med store underskudd de siste to årene.

Forsvarer nedla påstand om at de tiltalte frifinnes.

Lagmannsretten bemerker:

Fra tingrettens dom gjengis følgende uomstridte faktum, som dekkende også etter bevisførselen i lagmannsretten:

Søndag den 15. januar 2017 gikk den latviske krabbefiskebåten [fiskefartøy] ut fra Båtsfjord havn mot krabbefiskefeltet på Sentralbanken. Sentralbanken ligger på norsk kontinentalsokkel, noe nordøst for det såkalte Smuthullet, innenfor norsk 200 miles økonomisk sone, og innenfor det som kalles fiskevernsoneen rundt Svalbard.

Kystvakten hadde [fiskefartøy] under oppsikt og et kystvaktskip gikk like etter ut til området [fiskefartøy] befatt seg i. Dagen etter, den 16. januar, bordet kystvakta [fiskefartøy] for kontroll. Det viste seg at det fra båten var satt ut til sammen 13 lenker med totalt 2594 teiner for fangst av snøkrabbe. Teinene var satt ut på «Sentralbanken» med posisjon, 7433. IN - 03541.4 E slik beskrevet i foreleggene.

Kapteinen foreviste Kystvakta tillatelse til å fangste snøkrabbe i det aktuelle området gitt av EU via latviske myndigheter.

Kystvakta fant at denne tillatelse ikke var gyldig i det de mente at bare norske myndigheter hadde anledning til å gi slik tillatelse. Kystvakta beordret fangsten avsluttet og ga kapteinen ordre om at teinene skulle trekkes opp av havet. Det ble noe diskusjon mellom mannskapet på Kystvakta og kapteinen og etter en tid, og uten at teinene var trukket opp, beordret Kystvakta båten inn til havn i Norge, først var ordren at de skulle gå til havn i Båtsfjord, men dette ble underveis endret til at de skulle gå til havn i Kirkenes. Der ble skipet tatt i beslag av politiet.

Nærmere om gyldigheten og betydningen av tillatelsen/lisensen utstedt av latviske myndigheter:

Basert på bevisførselen for lagmannsretten legger retten følgende faktum til grunn som bevist utover rimelig tvil, knyttet til bakgrunnen for fartøyets tillatelse/lisens for fangst av snøkrabbe i 2017, utstedt av latviske fiskerimyndigheter, «State environmental service»:

Tillatelse til fiske og fangst i norske områder må alltid tildeles av norske myndigheter. Hvorvidt det fysiske dokumentet som tilkjenner fartøyets tillatelse normalt utstedes av norske fiskerimyndigheter, EU eller fartøyets hjemland er det ikke nødvendig for lagmannsretten å ta stilling til. Lagmannsretten legger til grunn at det i dette tilfelle ikke var påfallende at den fysiske lisensen til [fiskefartøy] var utstedt av latviske myndigheter.

Foranledningen til utstedelsen var en henvendelse fra Latvia til EU, med forespørsel om å få fange snøkrabbe i vernesonen. EU-kommisjonen, ved Directorate-General for Maritime Affairs and Fisheries, sendte deretter en e-post til to ansatte i fiskeridirektoratet i Norge den 22. desember 2016. I e-posten er det listet opp til sammen 16 fartøyer fra Polen, Estland, Litauen og Latvia, herunder fartøyet [fiskefartøy], under følgende tekst: «(p)lease see below the list of vessels having a licence to fish for snow crab in the sea areas around Svalbard. You are kindly requested to transmit this list to your authorities». E-posten ble besvart den 6. januar 2017, hvor det under henvisning til forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe § 1, ble poengtert at fangst av snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel var forbudt for de nevnte fartøyene, at norsk lovgivning på dette området vil bli håndhevet og at ethvert fartøy som fisker i strid med forbudet vil bli straffeforfulgt. Samme dag ble det fra EU bekreftet at informasjonen fra Norge var videresendt til rette vedkommende.

På ettermiddagen 12. januar 2017 sendte rederiet [rederi] en e-post til postmottaket i Nærings- og fiskeridepartementet, hvor det ble informert om at deres fartøyer var klare til å starte fangst etter snøkrabbe i vernesonen, og at alle nødvendige sertifikater og lisenser var i orden. De ba samtidig blant annet om å få oppgitt koordinater til områder hvor de ikke hadde rett til å fangste, og spurte om de hadde adgang til å fangste også innenfor 12-mils grensen fra Svalbard og øyene rundt. Henvendelsen ble besvart av departementet ved e-post om ettermiddagen 15. januar 2017. Det ble da bekjentgjort at Norge har eksklusive rettigheter til den norske kontinentalsokkelen, herunder til snøkrabbefangst, at dette var kommunisert til EU en rekke ganger, senest i et notat fra 9. januar 2017, og at det ikke var gitt tillatelse til slik fangst for noen fartøyer fra EU.

Rederiets eier og styreleder forklarte for lagmannsretten at han var klar over at Norge fra 2015 innførte regulering av snøkrabbefangst på norsk sokkel i Barentshavet. Rederiets fire fartøyer hadde inntil da fangstet på kontinentalsokkelen i Smuthullet, hovedsakelig på russisk side av delelinja, men også noe på norsk side. Foranlediget av reguleringen hadde rederiet et møte med fiskeriminister Per Sandberg i januar 2016, hvor rederiets mulighet for å oppnå fangstillatelse ble diskutert. Sandberg hadde da uttrykt tvil om rederiet ville få tillatelse. Bs erkjente i sin forklaring at han også var kjent med det norske synet på Svalbardtraktatens anvendelsesområde, og at EU og Norge hadde ulikt syn på utenlandske fartøyers adgang til fiske og fangst i vernesonen ved Svalbard. Han ville i retten ikke svare på aktors spørsmål om hvorvidt han ville ha stanset [fiskefartøy] fra å fangste dersom han hadde lest e-posten fra Nærings- og fiskeridepartementet av 15. januar 2017 før fartøyet samme dag la fra kai i Båtsfjord.

Da [fiskefartøy] ble kontrollert av Kystvakten om formiddagen 16. januar 2017 fikk kontrollørene overlevert fra skipperen et dokument, betegnet «*Captain's declaration*». Av dette fremgår at skipperen erklærer å fiske snøkrabbe i henhold til lisens fra latviske myndigheter for områdene I og IIb, inkludert vernesonen ved Svalbard, at lisensen er basert på EU-regler godkjent av ministerrådet 13. desember 2016, at EU gjentatte ganger har informert Norge om sitt syn på medlemsstatenes fiskerettigheter i maritime soner ved Svalbard i henhold til Svalbardtraktaten, senest i notat av 1. november 2016, og at EU har oversendt listen over fartøyer

lisensiert av EU for snøkrabbefangst i Svalbardområdet til norske myndigheter. Avslutningsvis fremgår følgende:

Based on above, I declare:

My vessel is conducting legal fishing operations and any unjustified interference with it must be considered illegal by the Law of the Sea. Should you, as official representative of Norwegian Government, have any further inquiries or disagreement, it should be addressed to Latvian and EU officials and discussed at the level.

Dokumentet er signert av skipperen, A, som i sin forklaring for lagmannsretten erkjente at han var kjent med innholdet i erklæringen, og innholdet i de dokumenter det der henvises til. Erklæringen var utferdiget av rederiet, og Bs forklarte at den ble sendt på e-post til fartøyet 13. januar 2017, for det tilfelle at fartøyet ble utsatt for kontroll, og Kystvakten ikke var informert om de lisenser EU hadde gitt tillatelse til i Svalbardområdet.

Lagmannsretten finner det samlet sett bevist utover rimelig tvil at både rederiet og skipperen anså det som sikkert eller overveiende sannsynlig at norske myndigheter ikke hadde gitt tillatelse til at [fiskefartøy] kunne fange snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel, herunder i vernesonen ved Svalbard, og at tillatelsen/lisensen utstedt av latviske myndigheter ville bli ansett ugyldig av norske kontrollmyndigheter. Begge parter var også kjent med at fiske og fangst uten gyldig tillatelse var straffbart etter norsk lovgivning.

Er snøkrabben en sedentær art som omfattes av kyststatens eksklusive rettigheter etter havrettskonvensjonen art. 77 nr. 4?

Av havrettskonvensjonen art. 77 nr. 1 til 3 følger at kyststaten har «suverene» og «eksklusive» rettigheter over sin kontinentalsokkel «for det formål å undersøke den og utnytte dens naturforekomster». Norges kontinentalsokkel strekker seg gjennom og forbi hele vernesonen ved Svalbard, jf. art. 76. Det er ikke tvilsomt eller omstridt at [fiskefartøy] fangstet på norsk kontinentalsokkel.

Naturforekomstene er i art. 77 nr. 4 beskrevet slik:

De naturforekomster som er omhandlet i denne del, omfatter mineralske og andre ikke-levende forekomster på havbunnen og i undergrunnen, samt levende organismer tilhørende sedentære arter, dvs. organismer som på det stadium da de kan utnyttes, enten er ubevegelige på eller under havbunnen eller ute av stand til å bevege seg uten å være i konstant fysisk kontakt med havbunnen eller undergrunnen.

Spørsmålet i saken er om snøkrabben er en «levende organisme» som «på det stadium da de kan utnyttes» er «ute av stand til å bevege seg uten å være i konstant fysisk kontakt med havbunnen». Definisjonen beror på en vurdering av artens fysiske og anatomiske egenskaper. Seniorforsker Jan Henry Sundet fra Havforskningsinstituttet har forsket på krabbe generelt siden 1993 og på snøkrabbe spesielt siden 2006, og ga forklaring som sakkyndig vitne for lagmannsretten. Lagmannsretten legger på bakgrunn av hans forklaring til grunn at snøkrabben ikke har noen fysiske eller anatomiske egenskaper som gjør at den på egen hånd kan løfte seg opp fra havbunnen eller svømme. Den har negativ oppdrift i sjøen og kan ikke justere trykket innvendig. Unntaket er som larve, da flyter den i sjøen, men på dette stadiet er den ikke utnyttbar, jf. definisjonen i art. 77 nr. 4. I følge Sundet er det ingen uenighet i forskermiljøene i Norge, USA, Canada, Grønland og Russland om at snøkrabben, biologisk sett, oppfyller definisjonen i havrettskonvensjonen. Sundet forklarte videre at snøkrabben vandrer, og sprer seg stadig til nye områder i Barentshavet, den vandrer dypere etter hvert som den blir eldre, den vandrer for å parre seg og den vandrer for å finne næring.

De tiltalte har anført at snøkrabben evner å bruke føttene til å løfte seg opp fra havbunnen, og krype f.eks. på utsiden av en teine, og at individene ofte ligger eller kryper oppå hverandre på havbunnen, slik at hver enkelt ikke er i konstant kontakt med bunnen. Videre at en krabbe som f.eks. har krøpet opp på en stein på havbunnen, kan miste taket og falle ned, og vil i den tiden dette tar være i bevegelse, uten å ha konstant fysisk kontakt med havbunnen. Lagmannsretten tviler ikke på dette, men det endrer ikke snøkrabbens anatomi, og eksemplene forutsetter at det finnes fysiske hjelpemidler, strømninger i havet eller lignende, som gjør at krabben blir frigjort fra havbunnen. Sett disse borte, er det ingen tvil om at snøkrabben ikke kan bevege seg uten å være i konstant fysisk kontakt med havbunnen.

De tiltalte har videre anført at det juridisk begrepet «sedentær art» slik det benyttes i havrettskonvensjonen, nødvendigvis ikke har samme innhold som det biologiske begrepet. Det er særlig vist til forarbeidene til

Genèvekonvensjonen (Convention on the Continental Shelf) av 1958, som på dette punkt var forløperen til havrettskonvensjonen. Videre til at migrerende arter ikke er ansett som sedentære og til at statspraksis ikke er konsistent med hensyn til å anerkjenne krabbe som en sedentær art i henhold til konvensjonene.

Lagmannsretten tar ved tolkningen av havrettskonvensjonen utgangspunkt i Wienkonvensjonen om traktatretten art. 31 nr. 1, formulert slik i Rt-2012-494 avsnitt 33:

Utgangspunktet for vurderingen må tas i den ordinære forståelsen av konvensjonens ordlyd, lest i den sammenheng den inngår og i lys av konvensjonens formål, se Wienkonvensjonen om traktatretten artikkel 31 nr. 1 som kodifiserer alminnelig folkerett på dette punkt. Partenes etterfølgende praksis skal også tillegges vekt hvis den etablerer enighet om tolkningen, jf. artikkel 31 nr. 3 bokstav b.

Ordlyden i havrettskonvensjonen gir anvisning på hvilke levende organismer som skal regnes som sedentære arter. Ordlyden danner det klare utgangspunktet for vurderingen av om snøkrabben inngår i de ressursene kyststaten har eksklusive rettigheter til på kontinentalsokkelen. At snøkrabben er i stand til å bevege seg over ikke ubetydelige områder, jf. blant annet Sundets forklaring og forskningsresultater fra russiske forskere, utelukker den ikke fra å fylle definisjonen i havrettskonvensjonen art. 77 nr. 4. At noen definisjoner av begrepet «sedentær» ekskluderer migrerende eller bevegelige arter, kan således ikke tillegges selvstendig betydning ved tolkningen av konvensjonen.

Ordlyden i havrettskonvensjonen art. 77 nr. 4 er en videreføring av ordlyden i Genèvekonvensjonen art. 2 nr. 4. Forarbeidene til Genèvekonvensjonen indikerer at statene den gang var uenige om hvilke ressurser og arter som burde omfattes av kyststatens rettigheter på kontinentalsokkelen, og det var på denne bakgrunn noe uenighet knyttet til konvensjonens ordlyd på dette punktet. Disse forarbeidene - lest i sammenheng - gir imidlertid etter lagmannsrettens syn ikke grunnlag for en innskrenkende tolkning av ordlyden. Diskusjonen fra 1950-tallet synes heller ikke tatt opp igjen i forbindelse med havrettskonvensjonen, hvilket klart tilsier at konvensjonensteksten må tolkes ut fra en naturlig forståelse av ordlyden.

Statspraksis indikerer også noe uenighet om hvilke krabbearter som eventuelt omfattes av havrettskonvensjonen art. 77 nr. 4. Det følger av en bilateral fiskeriavtale fra 1964 mellom USA og Japan at statene den gang var uenige om hvorvidt kongekrabben var omfattet av kyststatens eksklusive rettigheter på kontinentalsokkelen. Norge og Russland er derimot enige om at snøkrabben er en sedentær art som omfattes av rettighetene, jf. blant annet protokoll fra ministermøte 17. juli 2015. Brev av 5. august 2015 fra generaldirektøren for maritime forretninger og fiskerier i EU tyder klart på at også EU er enig i det norsk/russiske synet. Tilsvarende gjelder for Canada, jf. dom av 31. januar 2003 fra The Provincial Court of Newfoundland and Labrador. Det foreligger altså langt fra enighet mellom konvensjonsstatene om at krabbearter, som i sin anatomi fyller vilkårene beskrevet i art. 77 nr. 4, likevel ikke er ment å skulle omfattes av bestemmelsen.

Lagmannsretten finner heller ikke grunnlag for de tiltaltes anførsel om at formålet bak art. 77 nr. 4 i seg selv må medføre en innskrenkende fortolkning av ordlyden, i strid med mange staters tolkning av denne.

Det følger etter dette at Norge, med hjemmel i havrettskonvensjonen art. 77 i utgangspunktet har en suveren og eksklusiv rett til å utnytte snøkrabben, som en «sedentær art», på norsk kontinentalsokkel. Konsekvensen er at ingen kan fange snøkrabbe her uten uttrykkelig samtykke fra norske myndigheter, jf. art. 77 nr. 2.

Det er ikke tvilsomt at handlingen som er beskrevet i foreleggene er straffbar etter norske regler, jf. forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe § 5, jf. § 1. Det heter i § 1, slik den lød på handlingstidspunktet, at «[d]et er forbudt for norske og utenlandske fartøy å fangste snøkrabbe i norske sjøterritorium og indre farvann, og på den norske kontinentalsokkelen». Det er ikke omstridt at fangsten skjedde på norsk kontinentalsokkel, jf. lov om undersjøiske naturforekomster § 1.

Er handlingen likevel straffri fordi forskriften strider mot Norges folkerettslige forpliktelser?

Forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe er gitt med hjemmel i havressurslova § 16 andre ledd. Loven § 6 lyder slik:

Lova gjeld med dei avgrensingane som følger av internasjonale avtalar og folkeretten elles.

Det samme fremgår av straffeloven § 2.

De tiltalte har anført at forskriften - slik dispensasjonsadgangen i § 2 praktiseres av norske myndigheter - strider mot Svalbardtraktatens krav til likebehandling, jf. art. 2 og 3, og er ugyldig. Lagmannsretten tolker anførselen til å innebære at forskriften § 1, jf. § 5, med videre henvisninger til havressurslova, dermed ikke kan anvendes overfor de tiltalte, og at de må frifinnes.

Av Svalbardtraktaten art. 1 følger at Norge har full og uinnskrenket «*høihetsrett*» over øygruppen. Prinsippet om likebehandling av traktatstatene er nedfelt i flere av bestemmelsene. I denne saken er det særlig artikkel 2 første og andre ledd som er aktuell, og som lyder slik:

Alle de høie kontraherende parters skib og undersåtter skal ha like rett til fiske og jakt innen de områder som er nevnt i artikkel 1 og deres territoriale farvann.

Det tilkommer Norge å håndheve, treffe eller fastsette passende forholdsregler til sikre bevarelsen og - om nødvendig - gjenoprettelsen av dyre- og plantelivet innen de nevnte områder og deres territoriale farvann, dog så, at disse forholdsregler alltid skal anvendes likt overfor alle de høie kontraherende parters undersåtter uten nogen som helst unntagelser, forrettigheter og begunstigelser, direkte eller indirekte, til fordel for nogen av dem.

At Norge gjennom lovgivning eller kvoteregulering begrenser eller forbyr utnyttelsen av ressursene på og rundt Svalbard - grunnet i andre objektive kriterier enn nasjonal tilhørighet - er altså ikke i strid med likebehandlingsprinsippet, jf. blant annet Rt-2014-272 avsnitt 46-48. I avsnitt 49 er likebehandlingsprinsippet nærmere utdypet slik:

Når Svalbardtraktaten artikkel 2 andre ledd krever at tiltak skal anvendes likt og «uten nogen som helst unntagelser, forrettigheter og begunstigelser, direkte eller indirekte», må dette forstås slik at traktaten også forbyr tiltak som i sin virkning medfører forskjellsbehandling på grunn av nasjonalitet. Men likebehandlingsprinsippet må samtidig avstemmes både mot prinsippet om Norges suverenitet etter artikkel 1, og behovet for handlingsrom til å gjennomføre en fullt forsvarlig forvaltning av naturressursene. I artikkel 2 andre ledd tales det illustrerende nok om at Norge har myndighet til å fastsette «passende» forholdsregler. Dette underbygger at det er tale om en betydelig skjønnsmargin. Et tiltak som i virkning medfører at traktatpartene og deres fartøyer behandles ulikt, vil derfor bare kunne utgjøre traktatstridig diskriminering dersom tiltaket fremmer interesser som er uforenlige med Svalbardtraktatens gjenstand og formål, eller er uforholdsmessig.

Etter bevisførselen legger lagmannsretten til grunn at det norske forbudet mot fangst av snøkrabbe bygger på behov for informasjonsinnhenting og ønske om bærekraftig forvaltning av denne relativt nye arten på norsk kontinentalsokkel, herunder dens betydning for bevaringen av viktige fiskeressurser i Barentshavet. Adgangen til å gi dispensasjon fra forbudet er derfor strengt regulert gjennom forskriften §§ 2-5. Det vises blant annet til vitnet Sundets forklaring for lagmannsretten, til Nærings- og fiskeridepartementets høringsbrev av 24. oktober 2014 og til Fiskeridirektoratets brev av 12. januar 2018 til advokat Østgård. Lagmannsretten legger til grunn at det generelle forbudet mot fangst av snøkrabbe i forskriften § 1 - som gjelder for både norske og utenlandske fartøyer - er saklig begrunnet, og ikke i strid med Svalbardtraktatens likebehandlingsprinsipp. Dette er heller ikke anført av de tiltalte.

Av forskriften § 2 følger at norske fiskerimyndigheter kan gi dispensasjon fra forbudet. Bestemmelsen lyder slik:

Det kan gis dispensasjon fra forbudet mot fangst av snøkrabbe til fartøy som er tildelt ervervstillatelse etter deltakerloven for fangst utenfor territorialfarvannet. Dersom ervervstillatelsen er begrenset til å gjelde fangst av bestemte arter, kan dispensasjon bare gis hvis ervervstillatelsen omfatter fangst av snøkrabbe. Dispensasjon gis på følgende vilkår:

- *Fartøy som deltar i fangst av snøkrabbe kan pålegges krav om rapportering ut over det som føres i fangstdagbok dersom Havforskningsinstituttet har behov for data. Et eksempel kan være prøvetaking av fangst.*
- *Observatører fra Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet skal ha adgang til å delta vederlagsfritt om bord i fartøy som fangster snøkrabbe.*

Søknad om dispensasjon sendes Fiskeridirektoratet.

Det ligger i kravet til ervervstillatelse etter deltakerloven at dispensasjon fra fangstforbudet bare kan tildeles norske fartøyer, som eies av norske borgere eller utlendinger bosatt i Norge, jf. deltakerloven §§ 2 og 5.

Bestemmelsen gir ingen fartøyer rett til dispensasjon fra fangstforbudet. Lagmannsretten legger til grunn at avgjørelsen av om dispensasjon helt eller delvis skal innvilges, beror på forvaltningens frie skjønn, innenfor rammen av de vilkår som fremgår av forskriften § 2 første og andre punktum, formålet med reguleringen og skrankene for myndighetsmisbruk.

Departementet har i anledning saken opplyst at dispensasjon for fangst av snøkrabbe foreløpig bare er gitt til fartøyer eid av norske borgere, med unntak av fem russiske fartøyer som fangstet snøkrabbe i 2016 i medhold av en bilateral avtale mellom Norge og Russland. Det samlede uttaket er satt til maksimalt 4000 tonn, både for 2017 og 2018. Det vises til Fiskeridirektoratets brev og Nærings- og fiskeridepartementets e-post av 12. januar 2018, begge til advokat Østgård. Det er ikke bevismessig grunnlag for å hevde at forbudet er innført i den hensikt å favorisere norske borgere gjennom en dispensasjonsordning.

Lagmannsretten finner det imidlertid ikke nødvendig å drøfte spørsmålet om hvorvidt forskriften § 2 er i strid med Svalbardtraktatens likebehandlingsprinsipp, idet handlingen under enhver omstendighet er straffbar etter alminnelige strafferettslige prinsipper.

Det er på det rene at fartøyet [fiskefartøy] ikke hadde tillatelse fra norske myndigheter til å fange snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel. Forbudet i forskriften § 1 er ikke i strid med Norges folkerettslige forpliktelser, og ingen fartøyer, uavhengig av nasjonalitet, har rett til å få innvilget dispensasjon. Under disse omstendigheter må det være klart at folkerettslige forpliktelser, i dette tilfelle Svalbardtraktaten, ikke i seg selv kan suspendere et forbud mot fiske, fangst eller annen ressursutnyttelse som en stat har rett - og kanskje også plikt - til å regulere.

I tillegg kommer at Høyesterett i en rekke saker har slått fast at den som handler uten gyldig tillatelse uansett ikke skal frifinnes, selv ikke der et avslag på søknad om tillatelse anses ugyldig, eller der slik søknad ville blitt innvilget dersom det opprinnelig var fattet et korrekt vedtak. Det vises til Rt-1953-1382, Rt-1954-354 og 923, Rt-1961-494 og Eckhoff/ Smith, Forvaltningsrett, 10. utgave, side 445.

Lagmannsretten legger etter dette til grunn at fangst av snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel, uten at fartøyet innehar gyldig dispensasjon fra forbudet, er straffbart, uavhengig av om Svalbardtraktaten gjelder i det aktuelle området og uavhengig av om forskriften § 2, eller praktiseringen av den, representerer et brudd på likebehandlingsprinsippet. Det er derfor ikke nødvendig for lagmannsretten å vurdere disse problemstillingene nærmere.

Det er ingen tvil om at A handlet forsettlig med hensyn til at han fangstet snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel i vernesonen ved Svalbard. Som det fremgår av drøftelsen ovenfor, mener lagmannsretten at både skipperen og rederiets styreleder/eier i tillegg var klar over, eller i det minste anså som overveiende sannsynlig, at fartøyet ikke hadde gyldig tillatelse fra norske myndigheter til å drive slik fangst. Skipperen var erfaren, og hadde kjennskap til uenigheten mellom EU og Norge om rettighetene til fangst av snøkrabbe på kontinentalsokkelen og i vernesonen ved Svalbard. Med hensyn til de strafferettslige følgene, var handlingen i den minste uaktsom. Det foreligger ingen rettsuvidenhet som kan gi grunnlag for straffritak, jf. straffeloven § 26 og Rt-2009-1229 avsnitt 22-24.

Konklusjonen blir at A må domfelles i henhold til forelegget.

Lagmannsretten finner det klart at det også er grunnlag for å straffe rederiet med foretaksstraff, og at slik straff bør idømmes i denne saken, jf. straffeloven §§ 27 og 28. Rederiet har hatt en aktiv rolle med hensyn til at fangsten skulle starte opp til tross for at rederiets e-post av 12. januar 2017 til Nærings- og fiskeridepartementet ikke var besvart, det var rederiet som utstyrte skipperen med formularet benevnt «*Captain's declaration*» og eier/styreleder var klar over at norske myndigheter anså handlingen for ulovlig. Hensynet til allmennprevensjonen tilsier klart at det idømmes foretaksstraff.

Straffutmåling

Ved fastsettelse av botens størrelse overfor skipperen vektlegges særlig handlingens objektive grovhet, graden av skyld, straffens preventive formål og i noen grad skipperens økonomiske forhold. A har opplyst å ha vært uten inntekt siden april 2017, etter å ha jobbet som skipper på krabbefartøy i 12 år. Han ble i 2016 botlagt med 20.000 kroner, for å ha fangstet kongekrabbe på norsk sokkel i Smutthullet i Barentshavet. Det legges til grunn at denne overtredelsen skyldes uaktsomhet med hensyn til at krabbeteinene befant seg på norsk side av delelinjen.

Lagmannsretten er enig med tingretten i at bot på 40.000 kroner anses passende. Det vises for øvrig til tingretten begrunnelse for straffen på side 21 i tingrettens dom, som lagmannsretten er enig i. I henhold til havrettskonvensjonen art. 73 nr. 3 fastsettes ikke subsidiær fengselsstraff.

Lagmannsretten er også enig med tingretten i at rederiet bør idømmes bot på 150.000 kroner. Rederiet ble for forholdet i 2016 ilagt inndragning med 61.000 kroner, men har kort tid etterpå på nytt, og denne gangen forsettlig, brutt norsk straffelovgivning. Det vises for øvrig til tingrettens begrunnelse på side 22 i dommen, som lagmannsretten er enig i.

Inndragning

I henhold til havressurslova § 65 kan hele eller deler av den ulovlige fangsten og/eller redskaper, gjenstander, eiendommer, anlegg eller fartøy som er benyttet ved lovbruddet, eller verdien av dette, inndras til fordel for statskassen. Inndragning kan bare skje der dette er «*påkrevd og forholdsmessig*», jf. Rt-2014-996 avsnitt 15-16, med videre henvisninger. Det følger av avsnitt 18-22 at behovet for effektiv kontroll med ressursforvaltningen og inndragningens preventive formål er sentrale momenter i vurderingen av om inndragning bør skje. Forsettlig brudd på fangstforbudet er åpenbart et forhold som undergraver myndighetenes kontrollmuligheter, og som i dette tilfellet må lede til inndragning.

Ved fastsettelsen av inndragningens størrelse tas det vanligvis utgangspunkt i verdien av ulovlig fangst, men dette er bare et utgangspunkt. Det må foretas «*en helhetsvurdering av de konkrete omstendigheter, særlig overtredelsen art og økonomiske betydning, graden av bebreidelse og rederiets økonomiske situasjon*», jf. Rt-2003-1543 avsnitt 19. I vurderingen av forholdsmessighet skal det også tas hensyn til at handlingen møtes med bøter på til sammen 190.000 kroner.

Fangsten av snøkrabbe var akkurat startet da [fiskefartøy] ble kontrollert av Kystvakten. Det var satt ut 13 lenker med til sammen 2594 teiner. Teinene ble ved oppbringingen av fartøyet stående i sjøen og senere solgt. Verdien av ulovlig fangst er derfor ikke kjent, men det legges til grunn at potensialet for ulovlig vinning var betydelig. Fartøyet var rigget for fangst og produksjon av krabbe, og ferdig ombygd i mai 2015. Verdien av fartøyet [fiskefartøy] er ikke opplyst, men Bs forklarte at et annet av rederiets krabbefartøyer ble solgt i 2017 for 1,1 million dollar. Inndragningens størrelse bør også gjenspeile at rederiet var kjent med at denne fangsten representerte et brudd på norsk lovgivning, og at rederiet så sent som i 2016 også ble ilagt inndragning på grunn av ulovlig krabbefangst. At rederiet siden 2016 har tapt store summer grunnet russisk og norsk regulering av krabbefisket i Barentshavet, kan ikke tillegges vesentlig vekt.

Samlet sett finner lagmannsretten, som tingretten, at inndragningen bør settes til 1.000.000 kroner.

Saksomkostninger

Anken har gått de tiltalte imot, og det er grunnlag for å ilegge saksomkostningsansvar både for tingretten og lagmannsretten, jf. straffeprosessloven § 436 andre ledd jf. første ledd. Hensyntatt skipperens økonomiske situasjon finner retten ikke grunnlag for å ilegge ham slikt ansvar i tillegg til boten, jf. § 437 tredje ledd. Tilsvarende gjelder ikke for rederiet. Lagmannsretten finner at saksomkostningsansvaret som tingretten fastsatte til 200.000 kroner, bør opprettholdes også etter behandlingen i lagmannsretten.

Dommen er enstemmig.

Domsslutning

1. A, født 0.0.1973, dømmes for overtredelse av havressurslova § 61, jf. § 4, jf. § 16, jf. forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe av 19.12.2014 med senere endringer § 5, jf. § 1, til bot på 40.000 - førtitusen - kroner.
2. Rederiet [rederi] dømmes for overtredelse av havressurslova § 61, jf. § 4, jf. § 16, jf. forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe av 19.12.2014 med senere endringer § 5, jf. § 1, jf. straffeloven § 27, til foretaksbot på 150.000 - etthundreogfemtitten - kroner.
3. Rederiet [rederi] dømmes for overtredelse av havressurslova § 61, jf. § 4, jf. § 16, jf. forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe av 19.12.2014 med senere endringer § 5, jf. § 1 og havressurslova § 65, til inndragning på 1.000.000 - enmillion - kroner til fordel for statskassen.

4. *Rederiet SIA North Star Ltd dømmes til å betale saksomkostninger for tingretten og lagmannsretten med 200.000 - tohundretusen - kroner.*